

RIKSDAGENS PROTOKOLL

Nr 5

FÖRSTA KAMMAREN

1965

21—27 januari

Debatter m. m.

Tisdagen den 26 januari

Sid.

Svar på fråga av herr Skårman ang. avdrag för preliminär A-skatt å kompensation för förhöjd pensionsavgift	8
Svar på interpellation av herr Edström om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan	9

Torsdagen den 21 januari

Kammaren sammanträdde kl. 10.00.

Justerades protokollet för den 15 innevarande månad.

Föredrogos och hänvisades

motionerna nr 41 och 42 till konstitutionsutskottet,

motionerna nr 43—48 till statsutskottet,

motionerna nr 49 och 50 till bevillningsutskottet,

motionerna nr 51—56 till lagutskott, motionen nr 57 till jordbruksutskottet,

motionen nr 58 till lagutskott samt motionerna nr 59—61 till allmänna beredningsutskottet.

Anmäldes och bordlades Kungl. Maj:ts till kammaren överlämnade proposition nr 14, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt, m. m.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 62, av herr *Ahlsten*, angående rätten till avdrag vid beskattningen för periodiskt understöd i vissa fall;

nr 63, av herr *Sveningsson m. fl.*, om rätt till avdrag vid beskattningen för nyanläggning genom skogsplantering;

nr 64, av herr *Johansson, Tage, m. fl.*, om rationalisering av försäkringsverksamheten;

nr 65, av herr *Karlsson, Helge, m. fl.*, om slopande av åldersgränsen för invaliditetstillägg;

nr 66, av herr *Lundin m. fl.*, om ersättning från allmän försäkringskassa för resa vid viss vård och behandling;

nr 67, av herrar *Hilding* och *Nyman*, om kontroll av överlåtelse av bostadsrätt vid förvärv å exekutiv auktion;

nr 68, av herr *Eskilsson m. fl.*, om ökat antal ekonomikonsulenter vid hus-hållningssällskapen;

nr 69, av herr *Isacson m. fl.*, angående jordbrukets vattenvårdsfrågor;

nr 70, av herr *Isacson m. fl.*, om obligatorisk skördeskadeanmälan;

nr 71, av herr *Adolfsson*, om vissa kulturpolitiska åtgärder; och

nr 72, av herr *Nyman m. fl.*, om nyttiggörande av avfallsprodukter.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 10.05.

In fidem

Fritz af Petersens

Fredagen den 22 januari

Kammaren sammanträdde kl. 14.00.

Ledighet från riksdagsgöromålen för deltagande i Europarådets allmänna session i Strasbourg beviljades herr *Geijer, Lennart*, för tiden den 25—den 29 innevarande månad samt fröken *Mattson* för tiden den 24—den 29 i denna månad.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 14, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt, m. m., hänvisades propositionen, i vad avsåge lag angående ändring i lagen den 25 maj 1962 om finansiering av folkpensioneringen, till lagutskottet samt i övrigt till bevillningsutskottet.

Föredrogos och hänvisades motionerna nr 62 och 63 till bevillningsutskottet, motionen nr 64 till bankoutskottet, motionerna nr 65—67 till lagutskottet, motionerna nr 68—70 till jordbruksutskottet samt motionerna nr 71 och 72 till allmänna beredningsutskottet.

Anmälades och bordlades följande till kammaren överlämnade kungl. propositioner:

nr 15, angående frågor om befrielse från ersättningsskyldighet till kronan m. m.;

nr 16, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.; och

nr 17, med förslag till lag om fortsatt giltighet av hembitrådeslagen den 30 juni 1944 (nr 461).

Herr *JACOBSSON, PER*, (fp) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Med hänsyn till omfattningen av det ärende, som avses i Kungl. Maj:ts proposition nr 14, med förslag till förordning angående ändrad lydelse av 4 § 1 mom. och 10 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt, m. m., hemställer jag, att kammaren måtte medgiva, att tiden för avgivande av motioner i anledning av nämnda kungl. proposition utsträcker till det sammanträde, som infaller näst efter femton dagar från det propositionen kom kammaren till handa.

Denna hemställan bifölls.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 73, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, om en internationell fredskår i FN:s regi;

nr 74, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om tillskapande av nedrustningszoner;

nr 75, av herr *Sörenson*, om viss reformering av de svenska FN-förbundens utbildning;

nr 76, av herr *Adolfsson*, om höjning av ersättningsbeloppen för utlåning av författares verk genom bibliotek;

nr 77, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Studiebidrag m. m.;

nr 78, av herr *Schött m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Utbildning av ungdomsledare;

nr 79, av herrar *Sörenson* och *Alexanderson*, om inrättande av ytterligare en tjänst som skolinspektör;

nr 80, av herr *Enarsson m. fl.*, om statliga kreditgarantier för lokaliseringslån;

nr 81, av herr *Enarsson m. fl.*, om av-

slag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till lokaliseringsslån;

nr 82, av herr *Larsson, Lars, m. fl.*, angående den regionala fördelningen av medel för bostadslånggivning;

nr 83, av herr *Sundin m. fl.*, om anslag till abortförebyggande åtgärder;

nr 84, av herr *Lundström m. fl.*, angående näringsforskning och näringshygien;

nr 85, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till enskilda vägar;

nr 86, av fru *Hamrin-Thorell* och herr *Peterson, Eric Gustaf*, om ytterligare upplysningscentraler för konsumentfrågor;

nr 87, av herr *Lager*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor samt statens pris- och kartellnämnd;

nr 88, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om ett handelscentrum i Stockholm för produkter från utvecklingsländerna;

nr 89, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till företagarföreningar, m. m.;

nr 90, av herr *Peterson, Eric Gustaf, m. fl.*, om information angående det statliga pensionssystemet;

nr 91, av herr *Isacson m. fl.*, angående rätten till avdrag vid beskattningen för resor till arbetsplatsen;

nr 92, av herr *Mattsson m. fl.*, angående resultatutjämnung vid beskattningen;

nr 93, av herr *Ohlsson, Ebbe, m. fl.*, angående avsättningen av medel å skogskonto, m. m.;

nr 94, av herr *Schött m. fl.*, om rätt till avdrag vid beskattningen för gåvor till allmännyttiga ändamål;

nr 95, av herr *Wallmark m. fl.*, om successiv övergång till särbeskattning av äkta makar;

nr 96, av herr *Akerlund*, om rengöring av riksdagshusets fasader och gavlar;

nr 97, av herr *Geijer, Lennart*, och

fru *Hultell*, om viss utsträckning av fatalietider;

nr 98, av herrar *Isacson* och *Schött*, om viss ändring i studiehjälpsreglementet;

nr 99, av herr *Lundström m. fl.*, angående vattenvård, luftvård och bullerfrågor;

nr 100, av herr *Strandberg*, om upphävande av viss övergångsbestämmelse till studiehjälpsreglementet;

nr 101, av herrar *Strandberg* och *Enarsson*, angående värnpliktigas fria resor;

nr 102, av herr *Wallmark*, om vissa ändringar i studiehjälpsreglementet;

nr 103, av herr *Virgin m. fl.*, om tilläggspensioner till vissa ålderspensionärer m. fl.;

nr 104, av herr *Arvidson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens hingstdepå och stuteri: Avlöningar;

nr 105, av herr *Enarsson m. fl.*, angående glesbygdernas problem;

nr 106, av herr *Jacobsson, Per*, och fru *Hamrin-Thorell*, om inventering av vissa personalvårdande anordningar inom den statliga förvaltningen;

nr 107, av herr *Jacobsson, Per, m. fl.*, angående de ensamstående problem;

nr 108, av herr *Källqvist m. fl.*, angående kulturpolitikens framtida utformning;

nr 109, av herr *Lundström m. fl.*, angående företags hälsovård, yrkeshygien och yrkesmedicin;

nr 110, av herr *Lundström m. fl.*, om en allmän översyn av alkoholpolitiken;

nr 111, av herr *Skärman* och herr *Peterson, Eric Gustaf*, om översiktlig riksplanering av kusitrakterna; samt

nr 112, av herr *Sundin m. fl.*, om ökat samhällsstöd åt kvinnor i abortsituation.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 14.16.

In fidem
K.-G. Lindelöw

Måndagen den 25 januari

Kammaren sammanträdde kl. 16.00.

Justerades protokollen för den 19 innevarande månad.

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare

På uppdrag av Svenska Missionsförbundet ämnar jag företaga en resa till Kongo och anhåller härmed värdsamt om ledighet från riksdagsarbetet under tiden den 26 januari till den 5 februari detta år.

Tibro den 20 januari 1965

Harry Carlsson

Den begärda ledigheten beviljades.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 15, angående frågor om befrielse från ersättningskyldighet till kronan m. m.

Föredrogs och hänvisades till lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 16, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.; och

nr 17, med förslag till lag om fortsatt giltighet av hembiträdeslagen den 30 juni 1944 (nr 461).

Föredrogs och hänvisades motionerna nr 73 och 74 till utrikesutskottet samt motionerna nr 75 och 76 till statsutskottet.

Vid föredragning av motionen nr 77 hänvisades densamma, såvitt den avsåge medelsanvisning, till statsutskottet och i övrigt till lagutskott.

Föredrogs och hänvisades motionerna nr 78 och 79 till statsutskottet,

motionen nr 80 till bankoutskottet, motionerna nr 81—90 till statsutskottet,

motionerna nr 91—95 till bevillningsutskottet,

motionen nr 96 till bankoutskottet, motionerna nr 97—100 till lagutskott, motionen nr 101 till allmänna beredningsutskottet,

motionerna nr 102 och 103 till lagutskott, motionen nr 104 till jordbruksutskottet,

motionen nr 105 till bankoutskottet samt

motionerna nr 106—112 till allmänna beredningsutskottet.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 113, av herr *Virgin m. fl.*, angående beställningar av fartygsmateriel m. m. för försvaret;

nr 114, av herr *Lundström m. fl.*, om vissa åtgärder angående skolväsendet m. m.;

nr 115, av herr *Lundström m. fl.*, om inrättande av två nya medicinska högskolor;

nr 116, av herr *Lundström m. fl.*, angående åldringssjukvården;

nr 117, av herr *Nilsson, Ferdinand*, angående statsbidraget till folkbiblioteken;

nr 118, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, angående bostadspolitiken;

nr 119, av fru *Hamrin-Thorell* och herr *Hilding*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till försöksvis anordnad familjerådgivning;

nr 120, av herr *Lundström m. fl.*, om åtgärder mot sjukvårdskrisen;

nr 121, av herr *Lundström m. fl.*, angående mentalsjukvården;

nr 122, av herr *Hilding*, om förstärkning av isbrytarflottan;

nr 123, av herr *Jacobsson, Gösta*, och herr *Nilsson, Yngve*, angående bestämmelserna om begränsning av skatt i vissa fall;

nr 124, av herr *Stefanson m. fl.*, om avdrag vid beskattningen för avsättning till reparation av hyresfastighet;

nr 125, av herr *Mattsson*, om en för-
enklad aktiebolagslagstiftning för mindre företag;

nr 126, av herr *Hilding m. fl.*, angående värdebeständig placering av arbetslöshetskassornas fondmedel;

nr 127, av herrar *Isacson* och *Hübnette*, om översyn av kungörelsen om avlöning m. m. till civilförsvarspliktiga;

nr 128, av herr *Jacobsson, Gösta*, angående maximibeloppet för enskild arbetstagares skadeståndsskyldighet enligt kollektivavtalslagen;

nr 129, av herr *Källqvist m. fl.*, angående det studiesociala stödet;

nr 130, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, om tillskapande av ett byggnadsföretag med staten som huvuddelägare;

nr 131, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om ett nytt creditsystem för bostadsbyggande och vissa offentliga investeringar;

nr 132, av herr *Hilding*, om vidgad rätt till fria resor för värnpliktiga;

nr 133, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om inflytande för de anställda över enskilda företag;

nr 134, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om inflytande för de anställda över statliga företag;

nr 135, av herr *Lundström m. fl.*, angående familjepolitiken;

nr 136, av fru *Olsson*, om åtgärder mot bristen på sjukvårdspersonal; och

nr 137, av fru *Olsson*, om obligatorisk medicinsk kontroll av barn.

Justerares protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 16.10.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Tisdagen den 26 januari

Kammaren sammanträdde kl. 15.00.

Justerades protokollet för den 20 innevarande månad.

Ang. avdrag för preliminär A-skatt å kompensation för förhöjd pensionsavgift

Herr statsrådet och chefen för finansdepartementet STRÄNG erhöll ordet för att besvara herr Skårmans fråga angående avdrag för preliminär A-skatt å kompensation för förhöjd pensionsavgift, vilken fråga intagits i kammarens protokoll för den 19 januari förmiddagen, och anförde:

Herr talman! Herr Skårman har frågat mig om det med hänsyn till förra årets riksdagsbeslut om pensionsavgifterna är riktigt att nu göra avdrag för preliminär A-skatt på den kompensation för förhöjd pensionsavgift, som skall utbetalas enligt kungörelsen den 9 oktober 1964 (nr 611). Jag vill svara följande.

Ersättningen i fråga är att anse som en löneförmån och utgör således skattepliktig inkomst för mottagaren oberoende av om folkpensionsavgiften är avdragsgill vid inkomsttaxeringen.

Herr SKÅRMAN (fp):

Herr talman! Jag skall be att få tacka statsrådet Sträng för svaret, som jag tyvärr dock inte kan anse mig helt nöjd med. Om man godtar en sådan princip som genomfördes förra året, när avdragsrätten togs bort för *folkpensionsavgiften* medför det ju att man får betala skatt även för de maximalt 600 kronor som utgår i folkpensionsavgift — 4 procent av 15 000 kronor. Enligt

den träffade avtalsuppgörelsen har man betalat för hög pensionsavgift och får således tillbaka upp till 55 procent av det inbetalade beloppet. Man ska då ånyo betala skatt på de pengar man redan tidigare har skattat för. Om man lever och har hälsan får man slutligen betala skatt på pensionen, när den kommer ut en gång i tiden. Detta betyder i realiteten att man tre gånger betalar skatt på samma inkomstbelopp, vilket väl inte kan vara principiellt riktigt.

Detta förhållande får desto större betydelse nu, när enligt den proposition, som lagts fram, folkpensionsavgiften dessutom skall höjas upp till 4 procent av ett dubblat belopp på 30 000 kronor. Då blir ju det belopp, som man får betala skatt på flera gånger om, ännu större.

Jag anser att den princip som finansministern här gör sig till tolk för inte är hållbar. Jag anser att man måste justera den. Jag var bara tveksam om huruvida den avgiftskompensation, som nu utgår och som utgör högst 330 kronor, avser den folkpensionsavgift man betalade 1963 eller 1964. Det var därför jag framställde min fråga. Nu förstår jag att finansministern dessutom anser den principen vara riktig att man skall betala skatt flera gånger på samma belopp. Det kan jag inte vara med om, utan anser principen vara alldeles felaktig. Problemet får väl dock lösas vid de löneförhandlingar som stundar.

Herr statsrådet STRÄNG:

Herr talman! Det är nästan frestande att ge sig in i en principiell analys. Om man betalar skatt tre gånger, är det en orimlig princip, om man betalar skatt två gånger, är det en till nöds accepterad princip — om jag har fattat herr

Om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan

Skärman rätt — och om man betalar skatt bara en gång, är det en riktig princip. Nu finns emellertid en förhandlingsöverenskommelse, i vilken båda parter har varit ense om att se denna återbetalning som en löneförmån. Det är väl också någonting av en princip, att alla löneförmåner utan undantag blir beskattade. Jag tror inte att man med några principiella analyser kan påstå att herr Skärmans uppfattning väger tyngre än min uppfattning. Jag har bara rättat mig efter vad de förhandlande parterna har varit ense om.

Herr SKÄRMAN (fp):

Herr talman! Jag skall be att få återkomma med några få ord. Förra året, när vi debatterade frågan om slopandet av avdragsrätten, undersökte jag denna sak, men de protokoll som jag då kunde få fram angående förhandlingarna var så kortfattade, att det inte gick att få någon klarhet över huvud taget i vad som där avsågs. Jag kan dock inte fatta denna avgiftskompensation som någonting annat än en återbetalning av pengar, som man betalat in för mycket. Om man då har betalat skatt på de första pengarna, skall man väl inte behöva skatta för de pengar som redan har beskattats. Man får ju tillbaka, därför att man tidigare har betalat in för mycket. Om man enligt restskattesedeln får tillbaka för mycket inbetald skatt, borde man ju då också i konsekvens därmed få betala skatt även på det beloppet!

Någon ränta på pengarna får man ju inte. Det har man funnit sig i, men att man i stället skulle betala skatt för dem vore orimligt. Jag ser att finansministern är mycket glad åt det uppslag jag nu gav honom, men det förslaget tänker vi inte godkänna här. Den principen vill jag inte heller gå med på. Jag anser det absolut felaktigt att samma kronor skall beskattas två gånger. Att jag i mitt förra inlägg gick med på att man beskattade folkpensionen, när man fick den en gång i framtiden, be-

rodde på att riksdagen ju har fattat beslut om detta. Det är därför oåterkalleligt. Jag ansåg beslutet om slopande av avdragsrätten inte vara riktigt den gången och anser det inte nu heller.

Överläggningen ansågs härmed slutad.

Om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan

Ordet lämnades härefter ånyo till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet STRÄNG, som tillkännagivit, att han ämnade vid detta sammanträde besvara jämväl herr Edströms interpellation om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan, och nu yttrade:

Herr talman! Herr Edström har frågat mig om jag är beredd att överväga en lagstiftning, innebärande en olikartad skattebelastning på motorfordonsdrivmedlen allt efter deras olika luftförorenande effekt. Jag vill svara följande.

I samband med införandet av gasol-skatten förra våren gjorde riksdagen en viss differentiering av skattesatsen med motivering att man härigenom bl. a. kunde bidra till en förbättrad lufthygien. Sälunda fastställdes en lägre skattesats beträffande gasoldrivna bussar än i fråga om andra gasoldrivna motorfordon. Rent principiellt anser jag inte anledning föreligga att — annat än i rena undantagsfall av den typ som nyss nämnts — göra en sådan differentiering. Jag är därför inte beredd att vidta några åtgärder av det slag interpellanten åsyftar.

Herr EDSTRÖM (fp):

Herr talman! Jag tackar herr finansministern för svaret, liksom jag även tackar för detta första steg på skattedifferentieringens område som han omnämnde och som regeringen tagit ge-

Om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan nom att medverka till att en lägre skattesats fastställts för gasoldrivna bussar. Det är ett steg i rätt riktning för att motarbeta storstädernas luftföroreningar. Förslaget till årets riksdag att motorbrännoljan blir mindre skattebelastad än bensinen är emellertid ett steg i rakt motsatt riktning och synes mig ur luftföroreningssynpunkt vara synnerligen olyckligt, om det ej kompletteras med ändrade bestämmelser i vägtrafikförordningens § 61 som gör det möjligt att i storstäderna föreskriva katalytiska filter för sådana motorfordon i yrkesmässig trafik som använder sig av tunga dieselbrännoljor, vilka utan sådant filter grovt förorenar luften. Sådana lokala trafikbestämmelser är införda i t. ex. Los Angeles och har där visat sig synnerligen effektiva. De får emellertid icke med nuvarande vägtrafikförordning införas i lokala vägtrafikföreskrifter i vårt land.

Det var väl egentligen dimkatastrofen i London 1952, vilken säkerligen flera av er minns, då inte mindre än ungefär 4 000 människor avled till följd av luftförorening, som öppnade ögonen för luftföroreningarnas betydelse ur folkhälsosynpunkt och som föranledde att intresset för dessa problem väcktes hos myndigheterna litet varstans, även här i landet. Världshälsoorganisationen och Europarådet har sedan kallat till upprepade konferenser och överläggningar i denna sak, den senaste 1964. År 1963 fick vi i Sverige statens luftvårdsnämnd. Vid samtliga konferenser har konstaterats att de luftföroreningar som den moderna tekniken förorsakar utgör en ökande risk för hälsa och välbefinnande i var tids samhälle och särskilt i storstäderna.

Det är från tre håll som faran hotar: samfärdseln, bostadsuppvärmningen och industrien, för att ta dem i den ordning de f. n. är praktiskt betydelsefulla. Tidigare var det ju industrien som hade största skulden — massafabriker, smältverk, oljeverk och dylikt — men tack vare moderna reningsaggregat har

deras betydelse minskat högst avsevärt, även om de fortfarande stundom besvärar våra luktorgan.

Vad som är praktiskt betydelsefullt i vår tid är främst avgaserna från våra motorfordon, kombinerat med avgaserna från bostadsuppvärmningen. Enligt vetenskapliga undersökningar, som gjorts, anses bilavgaserna i en storstad bli av betydelse för folkhälsan, om bensinförbrukningen överskrider 5 ton per kvadratkilometer och dygn. Så har den gjort för länge sedan i Los Angeles, London och Paris. Stockholm ligger f. n. vid 3,4 ton men är om ett par år säkerligen uppe i 5.

Nu är det emellertid inte bara den totala mängden avgaser, som har betydelse ur folkhälsosynpunkt, utan även deras sammansättning. Därvid är ömätade kolväten och kvävedioxid särskilt besvärande ingredienser, mindre koloxiden. Mängden av dessa avgaser beror på bränslets sammansättning, och vi vet erfarenhetsmässigt — det är flera vetenskapliga undersökningar som har visat det — att gasolen ur denna synpunkt är mindre skadlig, under det att den tunga oljan som användes i t. ex. dieselmotorer, särskilt om de går på tomgång, förorsakar betydligt mer omfattande föroreningar av folkhälsofarlig typ.

Vi vet med andra ord att avgasernas sammansättning och avgasmängderna växlar, d. v. s. deras betydelse som luftförorening till skada för folkhälsan varierar starkt med bränsletypen, naturligtvis även med motorns konstruktion. Någon radikal förändring av motorernas konstruktion, såsom bränsleceller eller atomdrivna bilar, torde vi knappast ha att förvänta under de närmaste åren. Vissa förbättringar av de konventionella bilarna kan väl tänkas åstadkomma en viss förbättring ur luftföroreningssynpunkt. Främst måste vi dock inrikta oss på bränslet, och därvidlag har man framför allt funnit att lättflyktiga bränslen med låg svavelhalt avsevärt minskar olägenheterna med

Om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan dieselfordonen som f. n. har så stor luftförorenande effekt.

Det var bakgrunden till min interpellation. Statsmakterna måste effektivt hjälpa till att bemästra det stora folkhälsoproblem som luftföroreningarna i våra storstäder utgör. Jag förstår mycket väl finansministerns inställning att söka hjälpa den s. k. nyttotrafiken. Men om så göres borde inte denna då kunna påtaga sig de relativt obetydliga merkostnader som katalytiska filter för oljegaserna innebär. Engångskostnaden rör sig om ett par hundra kronor eller ungefär lika mycket som för en extra strålkastare, och driftkostnaderna är ju mycket små. Det vore lämpligt att i vägtrafikförordningen införa sådana ändringar att bestämmelser fick utfärdas lokalt i storstäderna som påbjöd en sådan sak. Man kan ju tycka att åtminstone de stora kommunala trafikföretagen, som finns t. ex. här i Stockholm, vilka är synnerligen kvalificerade luftlortare, kunde tänka på detta utan att behöva tvingas av lagen. Att ohälsa skapas kostar ju staden oerhörda pengar. Tyvärr verkar dock intresset för denna fråga där vara mycket förstrött.

Skulle inte herr finansministern kunna tänka sig en diskussion med sin kollega herr kommunikationsministern om sådan ändring i vägtrafikförordningen att lokala bestämmelser av nu angiven innebörd bleve tillåtna och då kunde lokalt införas i storstäderna, samtidigt med att nyttotrafiken genom den föreslagna minskade höjningen av skatten på motorbrännoljan fick en fördel gentemot övrig trafik?

Det är också en hälsofråga. Därför bör t. o. m. socialministern bli inkopplad i överläggningarna. Hälsovård och sjukvård kostar vårt samhälle — det vet vi ju alla så innerligt väl — både stat, landsting och kommuner, oerhört mycket pengar. Vi vet även att profylax alltid är ofantligt mycket billigare än behandling av dem som redan blivit sjuka. Vi skall inte vänta tills vi fått en mängd sjukdomsfall på grund av luft-

föroreningar, utan det är alla skäl att söka stimulera intresset för att vi skall få bättre luft i våra storstäder. Det är ett hälsoproblem av stora mått. Staten måste ha ett mycket starkt positivt intresse för denna sak. Här kan man tänka sig många åtgärder, men skulle inte en kombination av åtgärder såväl på det ena som på det andra området vara en väg att gå fram på?

Jag hemställer således till finansministern att överväga dessa frågor med sina kolleger inom regeringen.

Herr statsrådet STRÄNG:

Herr talman! Skillnaden i utgångsläget mellan herr Edström och mig är att jag har besvarat denna fråga såsom en rent skattepolitisk fråga, och så var även interpellationen ställd. Herr Edström slutade sin interpellation med följande ord: »Är statsrådet beredd att överväga en lagstiftning, innebärande en olikartad skattebelastning på motorfordonsdrivmedlen alltefter deras olika luftförorenande effekt?»

Jag har av skilda skäl kommit fram till att jag inte är beredd att göra det. Härvidlag kan jag hänvisa till bl. a. att riksdagen så sent som 1964 både i bevillningsutskottet och sedermera i kamrarna tog ställning till denna fråga. Bevillningsutskottet sade i anledning av vissa motioner i den riktning som herr Edström utgår ifrån att utskottet delar uppfattningen om beskattningens neutralitet, d. v. s. att varje drivmedel skall beskattas med hänsyn till sin effekt, och att den ena beskattningen skall vara neutral visavi den andra. Utskottet framhåller vidare vikten av att de alltmer framträdande problemen på grund av luftföroreningar såvitt möjligt beaktas, men beaktas inom ramen för nämnda neutralitetsprincip.

Det finns således inte, om jag skall följa riksdagens ställningstagande — detta antogs av kamrarna — några nämnvärda variationsmöjligheter. Vad som är utslagsgivande och avgörande är just beskattningens neutralitet.

Om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan

Utskottet utvecklade detta litet vidare och sade att om man inte upprätthåller denna neutralitetsprincip skulle man därmed kunna uppamma en övergång till gasol drivna motorfordon i stor utsträckning. Därmed tappar man inkomster som är avgörande för vägväsendets utbyggnad, och då följer logiskt att man i efterhand blir tvingad att höja skatten just på de gasol drivna fordonen för att bibehålla en tänkt inkomstmöjlighet. Om man inte redan på förhand gjort klart att detta skulle bli den logiska följden har man enligt utskottets uppfattning kanske lurat dem som monterat in dessa icke så billiga gasolaggregat. Det är en investeringskostnad av relativt betydande omfattning, och hela denna diskussion slutar med att utskottet kommer fram till att neutraliteten i beskattningen är nödvändig och riktig.

Från dessa utgångspunkter som exklusivt har rört beskattningen har interpellanten sedan kommit över till en allmän motivering, sedd ur folkhälsosynpunkt, och där kan det väl inte vara några allvarliga erinringar att göra. Alla är vi medvetna om riskerna av den luftförstöring och luftförorening som pågår, framför allt koncentrerad till storstäderna.

Interpellanten inledde ju sin interpellation med att säga att man i vissa andra länder — han nämnde Amerika — har en lagstiftning som tvingar lastbilägare och bussägare att lägga sig till med speciella anordningar som neutraliserar en väsentlig del av den luftförorening som de dieseldrivna motorerna åstadkommer. Nu slutade emellertid interpellanten med en annan frågeställning. Han tog upp frågan beskattningsmässigt och inte med utgångspunkt från vägtrafikförordningen. Annars borde interpellationen logiskt ha ställts till kommunikationsministern. Vill interpellanten ha ett besked, tror jag att jag kan tala både för kommunikationsministern och socialministern och för min egen räkning, om jag säger, att vi alla har

klart för oss farorna i denna utveckling och att det inte är obefogat att överväga denna fråga även från andra utgångspunkter än de skattepolitiska.

Herr EDSTRÖM (fp):

Herr talman! Jag tackar herr finansministern alldeles särskilt för den sista meningen i anförandet. Den lät lovande. En sådan överläggning på högsta nivå med de tre mäktiga män som det är fråga om, bör leda till praktiska resultat, och det är praktiska resultat, vi eftersträvar.

När finansministern sade att han med hänsyn till vad som tidigare uttalats av bevillningsutskottet och beslutats av riksdagen fann stora vådor i att röra vid den neutralitet som måste ligga till grund för beskattningen av de olika motorfordonsbränslena, menar jag att vi alltid måste ta hänsyn till utvecklingen. Vad riksdagen har sagt vid ett tillfälle kan ju inte vara sakrosankt, när utvecklingen leder därhän, att frågan bör tas under omprövning med hänsyn till folkhälsan — och inte bara med hänsyn till folkhälsan, utan också med hänsyn till där bakom liggande mycket stora ekonomiska problem. Vi kan mycket väl få stora utgifter för vår sjukvård, om vi inte ser upp i tid.

Jag skulle med mycket stor glädje se, att vi i större utsträckning fick gasol drivna fordon här i landet. Jag tror att det blir billigare för samhället, ty just den minskade föroreningen av våra storstäder spelar en stor roll inte bara ur folkhälsosynpunkt utan också ur allmän samhällshygienisk och materialbevaringssynpunkt.

Jag vill ännu en gång tacka speciellt för det sista som finansministern utlovade.

Herr WALLMARK (h):

Herr talman! Jag har dristat mig att ta till orda i denna debatt därför att den rätt mycket snuddar vid en enkel

Om en differentiering av skatt å vissa drivmedel efter deras luftförorenande verkan fråga som jag ställde till kommunikationsministern i höstas om avgaserna. Vad som uppkallade mig var framför allt, att interpellanten med så stor säkerhet slår fast orsakerna till luftföroreningarna — det skulle vara de brännolja-drivna fordonen.

Jag tror att vi skall vara försiktiga med att uttala oss om vad som är orsaken. En utredning håller just på att arbeta med luftföroreningsfrågorna. Så mycket kan man väl säga att det är bevisat att bensinavgaserna är skadliga för människorna, medan däremot avgaserna från brännoljan ännu inte kunnat fritas, därför att den frågan inte är färdiganalyserad. Man måste skilja mycket noga mellan besvärande lukt och vad som är farligt för människorna ur hälsosynpunkt. Det är väl troligt att gasolen skulle kunna vara en aning bättre ur hälsosynpunkt, men inte ens om gasolen blir helt fri från skatt tror jag att det finns ekonomiska förutsättningar att driva några fordon med gasol.

Sedan vill jag bara säga att Stockholms spårvägar, som tycks ha fått en allvarlig reprimand av interpellanten, frivilligt har ställt ned sina fordon med 10 procent, och det innebär att spårvägen kanske sköter sig bäst av alla dieselfordonsägare här i Stockholm. Jag ville gärna lämna den informationen.

Överläggningen förklarades härmed slutad.

Föredrogos och hänvisades motionerna nr 113—122 till statsutskottet, motionerna nr 123 och 124 till bevillningsutskottet, motionerna nr 125—129 till lagutskottet, motionerna nr 130 och 131 till bankoutskottet, motionen nr 132 till statsutskottet och motionerna nr 133—137 till allmänna beredningsutskottet.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 138, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om avbrytande av de ekonomiska förbindelserna med Sydafrikanska unionen;

nr 139, av herr *Larsson*, *Thorsten*, *m. fl.*, om suppleanter för fullmäktige i primärkommunerna;

nr 140, av herr *Palm* och herr *Jansson*, *Paul*, angående riksdagens högtidliga öppnande;

nr 141, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, om ökade anslag till internationell biståndsverksamhet;

nr 142, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om utgiftsstopp för militärkostnaderna;

nr 143, av herrar *Lundström* och *Sundin*, angående Sveriges bistånd till utvecklingsländerna;

nr 144, av fröken *Mattson*, om ökning av Sveriges bistånd till utvecklingsländerna;

nr 145, av fru *Myrdal* och herr *Kaiser*, om statsbidrag till Utlandssvenskarnas förening;

nr 146, av herr *Virgin* *m. fl.*, om nya riktlinjer för Sveriges bistånd till utvecklingsländerna;

nr 147, av herr *Blomquist*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet, *m. m.*;

nr 148, av herr *Blomquist*, angående anslagen till utställningar av svensk konst i utlandet;

nr 149, av herr *Boman* *m. fl.*, angående huvudmannaskapet för Sociala barn- och ungdomsvårdsseminariet;

nr 150, av herr *Edström*, om ökat anslag till studenthälsovård vid Lunds universitet;

nr 151, av herrar *Hilding* och *Sörenson*, om inrättande av viss tjänst för allmän studierådgivning vid Stockholms universitet;

nr 152, av herr *Geijer*, *Lennart*, och fru *Hultell*, om inrättande vid Stockholms universitet av en personlig pro-

fessur i samhällsorienterad statistik för docenten Tore Dalenius;

nr 153, av herr *Gustavsson, Bengt*, och herr *Larfors*, om kostnadsfri examensprövning av privatister vid allmänt gymnasium;

nr 154, av herr *Johansson, Knut*, och herr *Persson, Yngve*, om inrättande av särskilda fakulteter eller institutioner för arbetsmarknadsfrågor;

nr 155, av herr *Kaijser*, angående fördelningen av författarersättningen;

nr 156, av herr *Källqvist m. fl.*, om skrivhjälp åt vissa lärare;

nr 157, av herr *Källqvist m. fl.*, om åtgärder till stödjande av samernas kulturliv;

nr 158, av herr *Källqvist m. fl.*, om statsbidrag för bibliotekstjänstgöring i grundskolan;

nr 159, av herr *Lidgard*, angående vissa tjänster vid Nordiska museet;

nr 160, av herr *Lidgard* och fröken *Stenberg*, om anslag för ersättning åt ägare av byggnadsminnen;

nr 161, av herrar *Lundström* och *Sundin*, om inrättande av ytterligare två tjänster som idrottslärare vid Stockholms universitet;

nr 162, av herrar *Lundström* och *Sundin*, angående vuxenutbildningen;

nr 163, av herrar *Lundström* och *Sundin*, angående konstnärstipendier m. m.;

nr 164, av fröken *Mattson*, om åtgärder för att främja översättning av utländsk skönlitteratur;

nr 165, av herr *Nilsson, Hjalmar, m. fl.*, om inrättande av en professur i barnpsykiatri vid Umeå universitet;

nr 166, av herr *Olsson, Erik*, och herr *Dahl*, om statsbidrag till Sveriges Lärares Nykterhetsförbund;

nr 167, av herr *Olsson, Johan* och herr *Pettersson, Harald*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Utbildning av ungdomsledare;

nr 168, av herr *Olsson, Manne*, och herr *Magnusson*, om anslag till Arbetarnas Bildningsförbund för verksamhet bland döva;

nr 169, av herr *Palm*, om inrättande

av en laboratur i perifer kärllkirurgi vid karolinska institutet;

nr 170, av herr *Petersson, Erik Filip, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Centralförbundet för nykterhetsundervisning;

nr 171, av fröken *Stenberg m. fl.*, om inrättande av en professur i pedagogik vid Umeå universitet;

nr 172, av herr *Sundin m. fl.*, om fria läroböcker för elever vid real- och flickskolor, m. m.;

nr 173, av herr *Wanhainen*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Särskilt stöd åt undervisningen i rikets nordligaste gränsorter m. m.;

nr 174, av herr *Virgin m. fl.*, angående delningstalen i klasserna på grundskolans mellan- och högstadier;

nr 175, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, angående pensionärernas bostadsförsörjning;

nr 176, av herr *Geijer, Arne, m. fl.*, om inrättande av ett institut för arbetshygien och arbetsfysiologi, m. m.;

nr 177, av herr *Johansson, Knut, m. fl.*, angående kommunernas markpolitik;

nr 178, av herr *Johansson, Tage*, angående statsbidraget till verkstäder för handikappade;

nr 179, av herr *Johansson, Tage*, och herr *Larsson, Lars*, om inrättande av en laboratur vid statens institut för folkhälsan;

nr 180, av fru *Olsson* och herr *Carlsson, Eric*, om statsbidrag till kostnader för familjebidragsverksamhet;

nr 181, av herrar *Ottosson* och *Enarsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till sjukförsäkringen;

nr 182, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens arbetsklirik;

nr 183, av herrar *Risberg* och *Ottosson*, i anledning av vissa Kungl. Maj:ts framställningar under femte huvudtiteln;

nr 184, av fru *Segerstedt Wiberg*, om inrättande av vissa tjänster vid S:t Jörgens sjukhus;

nr 185, av herr *Svensson, Rikard*, och herr *Hansson, Nils*, angående vissa tjänster vid Gullberna sjukhus;

nr 186, av herr *Virgin m. fl.*, angående driftsbidragen till daghem, fritidshem och lekskolor;

nr 187, av fru *Olsson* och herr *Svanström*, angående radio- och TV-programmen för ungdom;

nr 188, av herr *Risberg m. fl.*, angående motorvägarnas mittskiljeremsor;

nr 189, av herrar *Skårman* och *Åkerlund*, angående grunderna för statsbidrag till tunnelbanor;

nr 190, av herr *Wikberg* och herr *Olsson, Erik*, om ökat statsbidrag till vågunderhåll inom Jämtlands län;

nr 191, av herr *Larsson, Herbert*, och herr *Magnusson*, angående försäljningen av statens järnvägars banvaktsstugor, m. m.;

nr 192, av herr *Andersson, Axel*, och herr *Strandberg*, angående förläggningen av LKAB:s huvudkontor;

nr 193, av herr *Enarsson m. fl.*, om en förteckning över all statlig personal;

nr 194, av herrar *Lundström* och *Sundin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande;

nr 195, av herr *Mattsson*, om utökning av styrelsen för Institutet för nyttiggörande av forskningsresultat, INFOR;

nr 196, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, angående kostnadsfördelningen mellan stat, landsting och primärkommuner;

nr 197, av herr *Ottosson m. fl.*, om ändrad ordning för vissa anslags uppförande i statsbudgeten;

nr 198, av fröken *Ranmark m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till varudeklarationsnämnden;

nr 199, av fru *Segerstedt Wiberg*, angående stödet åt boxningssporten;

nr 200, av herr *Svanström* och herr *Larsson, Thorsten*, angående exploateringen av vissa naturtillgångar;

nr 201, av herr *Sundin m. fl.*, angående idrottens hälsofrämjande betydelse, m. m.;

nr 202, av herr *Virgin m. fl.*, om en besparingsutredning;

nr 203, av herr *Jacobsson, Gösta, m. fl.*, om översyn av arvsbeskattningen;

nr 204, av herrar *Källqvist* och *Svanström*, om undantag från allmän varuskaft för konst som försäljes å utställning;

nr 205, av herrar *Lager* och *Adolfsson*, om avskaffande av tullar å varor från utvecklingsländerna, m. m.;

nr 206, av herr *Mattsson m. fl.*, om vidgad rätt till avsättning till investeringsfond för konjunkturutjämning;

nr 207, av herr *Petersson, Erik Filip*, om höjning av åldersgränsen vid utskänkning av rusdrycker;

nr 208, av herr *Risberg m. fl.*, om viss ändring av arvs- och gåvobeskattningen;

nr 209, av herr *Sundin*, om stimulans av personligt sparande;

nr 210, av herr *Sundin m. fl.*, om höjning av spritbeskattningen;

nr 211, av herr *Wallmark*, om rätt till avdrag vid beskattningen för studiekostnader;

nr 212, av herrar *Wallmark* och *Skårman*, om ändring av reglerna för beskattning av realisationsvinst vid försäljning av egna hem;

nr 213, av herr *Wanhainen m. fl.*, angående inrättandet av utminuteringsställen för rusdrycker;

nr 214, av herr *Wikberg m. fl.*, angående dispositionen av medel som insatts å skogskonto;

nr 215, av herr *Virgin m. fl.*, om införande av barnavdrag vid beskattningen;

nr 216, av herr *Åkesson m. fl.*, om registrering av spritköp;

nr 217, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, angående försäkringsväsendets organisation och ställning;

nr 218, av herr *Källqvist* och herr *Larsson, Thorsten*, angående statsbidrag till politiska partier;

nr 219, av herr *Mattsson m. fl.*, om främjande av de mindre företagens exportmöjligheter;

nr 220, av herr *Sundin m. fl.*, om åtgärder mot inflation;

nr 221, av herr *Sundin m. fl.*, om viss förstärkning av JO-ämbetet;

nr 222, av herr *Arvidson m. fl.*, om kompetenskraven för överförmyndare, m. m.;

nr 223, av fru *Olsson m. fl.*, angående arvodena till förmyndare och överförmyndare;

nr 224, av herr *Sundin m. fl.*, om kostnadsfri rättshjälp vid administrativ process;

nr 225, av herr *Virgin m. fl.*, om giftorätt i pension, m. m.;

nr 226, av herr *Geijer, Lennart*, och fru *Hultell*, angående det pensionsgrundande underlaget för ATP;

nr 227, av herr *Geijer, Lennart*, och fru *Hultell*, angående tillämpningen på sjömän av bestämmelserna om obligatorisk yrkesskadeförsäkring;

nr 228, av herrar *Hilding* och *Svanström*, angående arbetsdomstolens sammansättning;

nr 229, av herrar *Lager* och *Adolfs-son*, om höjd dagpenning till värnplik-
tig, m. m.;

nr 230, av herr *Larsson, Herbert, m. fl.*, om differentiering av invalidi-
tetsersättningarna;

nr 231, av herr *Mårtensson*, angående tillsynen av arbetarskyddslagstiftningens efterlevnad vid mindre arbetsplatser;

nr 232, av fru *Olsson* och herr *Svanström*, angående vårdbidragen till handikappade barn;

nr 233, av fru *Olsson* och herr *Carlsson, Eric*, angående rätten till tilläggs-
sjukpenning vid barns börd;

nr 234, av herrar *Ottosson* och *Enarsson*, angående statsbidraget till allmän försäkringskassa, m. m.;

nr 235, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, angående socialförsäkringskyddet för företagare och fria yrkesutövare;

nr 236, av herr *Pettersson, Karl*, angående återkallande av anmälan om undantagande från ATP;

nr 237, av fröken *Ranmark*, angående studiehjälpen till elev vars föräldrar är skilda;

nr 238, av herr *Carlsson, Eric*, och herr *Svanström*, om åtgärder mot mörkerolyckor;

nr 239, av herr *Jacobsson, Per*, angående körkortsproven;

nr 240, av herr *Kristiansson, Axel*, och herr *Svanström*, angående inför-
seln av dödade, i Sverige fridlysta djur;

nr 241, av herr *Lundström m. fl.*, om hastighetsbegränsning för motorbåtar, m. m.;

nr 242, av fröken *Mattson*, om särskilda lekgator;

nr 243, av herrar *Sveningsson* och *Isacson*, angående allemansrätten;

nr 244, av herr *Isacson* och herr *Pettersson, Harald*, om inrättande av en tjänst som specialrådgivare i växtnäringens lära vid lantbrukshögskolan;

nr 245, av herrar *Lundström* och *Sundin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Naturvård: Bidrag till naturvårdsupplysning, m. m.;

nr 246, av fröken *Stenberg m. fl.*, angående trädgårdsundervisningen i Norrland;

nr 247, av herr *Wikberg* och herr *Olsson, Erik*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Rikets allmänna kartverk: Kartarbeten m. m.;

nr 248, av herr *Wikberg* och herr *Jacobsson, Per*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till produktionsfrämjande åtgärder i Norrland m. m.;

nr 249, av herr *Wärnberg* och herr *Larsson, Lars*, om försäljningen till kommunerna av mark under domänstyrelsens förvaltning;

nr 250, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, om ökade samhällsinsatser för svårt handikappade;

nr 251, av herr *Dahl*, om en allsidig utredning rörande nykterhetspolitiken;

nr 252, av herr *Geijer, Arne, m. fl.*, om ökat statligt stöd till kommunerna

för drift av dag- och fritidshem, m. m.;
nr 253, av fru *Segerstedt Wiberg* och
fru *Hamrin-Thorell*, om åtgärder i syfte
att motverka barnmisshandel;

nr 254, av fröken *Stenberg m. fl.*, angående Vindelälvens utbyggnad;

nr 255, av herr *Sundin* och herr *Kristiansson, Axel*, om standardhöjning för låginkomstgrupperna;

nr 256, av herr *Sundin m. fl.*, om vissa familjepolitiska åtgärder;

nr 257, av herr *Sörenson*, angående den psykoterapeutiska vården;

nr 258, av herr *Virgin m. fl.*, angående förvärvsarbete för kvinnor;

nr 259, av herr *Virgin m. fl.*, om vissa familjepolitiska åtgärder;

nr 260, av herrar *Lundström* och *Sundin*, i anledning av Kungl. Maj:ts fram-

ställning om anslag till Avsättning till fonden för idrottens främjande;

nr 261, av fru *Hamrin-Thorell m. fl.*, angående socialhjälp till anhörig vid frihetsberövande åtgärd mot familjeförsörjare; och

nr 262, av fru *Segerstedt Wiberg*, om ändrade regler för tillstånd till innehav av radioamatöranläggning.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 15.59.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Onsdagen den 27 januari förmiddagen

Kammaren sammanträdde kl. 10.00; och dess förhandlingar leddes av herr andre vice talmannen.

Justerades protokollet för den 21 innevarande månad.

Föredrogos och hänvisades motionen nr 138 till utrikesutskottet, motionerna nr 139 och 140 till konstitutionsutskottet samt motionerna nr 141 och 142 till statsutskottet.

Vid föredragning av motionen nr 143 hänvisades densamma, såvitt den avsåge föreslagen ändring i skattelagstiftningen, till bevillningsutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Föredrogos och hänvisades motionerna nr 144—200 till statsutskottet, motionen nr 201 till allmänna beredningsutskottet, motionen nr 202 till statsutskottet, motionerna nr 203—216 till bevillningsutskottet, motionerna nr 217—220 till bankoutskottet, motionen nr 221 till konstitutionsutskottet, motionerna nr 222—243 till lagutskott, motionerna nr 244—249 till jordbruksutskottet, motionerna nr 250 och 251 till allmänna beredningsutskottet, motionen nr 252 till statsutskottet, motionerna nr 253—259 till allmänna beredningsutskottet, motionen nr 260 till statsutskottet samt

motionerna nr 261 och 262 till lagutskott.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr andre vice talmannen avlämnade motioner:

nr 263, av herrar *Holmberg* och *Sveiningsson*, om svenskt erkännande av Europarådsdomstolens behörighet;

nr 264, av herr *Akesson*, angående indelningen i valkretsar vid landstingsval;

nr 265, av herr *Holmberg*, om ökade anslag till de frivilliga försvarsorganisationerna;

nr 266, av herr *Karlsson*, *Helge*, och herr *Akesson*, om beställning av kanonbåtar;

nr 267, av herr *Stefanson m. fl.*, angående statliga tvätterianläggningar;

nr 268, av herr *Strandberg*, angående kronans försäljning av Järvafältet;

nr 269, av herrar *Blomquist* och *Lidgard*, om inrättande vid vardera journalinstituten av en tjänst som lektor i praktiska ämnen;

nr 270, av herr *Boman m. fl.*, om statsbidrag till Mariannelundsskolan;

nr 271, av herr *Edström m. fl.*, om inrättande av en professur i internationell rätt vid Lunds universitet;

nr 272, av herr *Elofsson m. fl.*, om anslag till restaurering av Vä kyrka;

nr 273, av herr *Eskilsson m. fl.*, om ordinariesättning av skolpsykologtjänsten vid statens försöksskola i Linköping;

nr 274, av herr *Johansson*, *Tage*, och herr *Hedström*, angående folkbiblioteken;

nr 275, av herr *Larsson*, *Thorsten*, *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Pedagogiskt utvecklingsarbete;

nr 276, av herr *Nilsson, Yngve*, och fröken *Stenberg*, om statsbidrag för anordnande av lägerskolor;

nr 277, av fröken *Stenberg m. fl.*, om inrättande av en forskardocentur i arkeologi vid Umeå universitet;

nr 278, av herrar *Alexanderson* och *Ernulf*, om förstärkning av blodgrupps-serologiska avdelningen vid statens rättskemiska laboratorium;

nr 279, av herr *Dahlén m. fl.*, om statsbidrag till utveckling av psyko-dramatisk terapimetod;

nr 280, av herr *Karlsson, Göran*, om upprätthållande av produktionen av småhus;

nr 281, av herr *Karlsson, Göran*, och herr *Larsson, Åke*, angående maximeringen av driftsbidraget till verkstäder för handikappade;

nr 282, av herr *Karlsson, Göran m. fl.*, om statsbidrag till peruk m. m.;

nr 283, av herr *Karlsson, Göran, m. fl.*, om statliga lån för uppförande av servicebostäder för handikappade;

nr 284, av herr *Karlsson, Göran, m. fl.*, om statsbidrag för inköp av invalidbil;

nr 285, av herr *Karlsson, Göran, m. fl.*, angående statsbidraget till arbetsträning;

nr 286, av herr *Karlsson, Göran, m. fl.*, angående näringshjälpen till handikappade;

nr 287, av herr *Nilsson, Yngve*, och herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till arbetsmarknadsstyrelsen och arbetsförmedlingen;

nr 288, av herr *Nilsson, Yngve*, och herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Allmänna beredskapsarbeten m. m.;

nr 289, av herr *Strandberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Allmänna beredskapsarbeten m. m.;

nr 290, av herr *Virgin m. fl.*, angående bostadspolitiken;

nr 291, av herr *Dahl m. fl.*, om anslag till byggnadsarbeten på Torslanda flygplats;

nr 292, av herr *Olsson, Johan*, och herr *Wikberg*, om sänkning av vattenfallsstyrelsens eltariffer i Norrland;

nr 293, av herr *Åkerlund*, om sanitära anordningar vid parkeringsplatser;

nr 294, av herr *Jansson, Paul*, angående rätten till änkepension enligt statens tjänstepensionsreglemente;

nr 295, av herr *Larfors*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader;

nr 296, av herr *Mattsson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader;

nr 297, av herr *Pettersson, Arne*, och herr *Palm*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande;

nr 298, av herr *Svedberg, Erik, m. fl.*, om statsbidrag till Sveriges schackförbund;

nr 299, av herrar *Eskilsson* och *Hübienne*, om viss rätt för jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse till avdrag vid beskattningen;

nr 300, av herr *Karlsson, Göran*, och herr *Larsson, Lars*, angående beskattningen av de handikappades organisationer m. fl.;

nr 301, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, om vissa åtgärder för att stimulera gåvor till allmännyttiga ändamål;

nr 302, av herr *Nilsson, Yngve*, och herr *Ohlsson, Ebbe*, om rätt till avdrag vid beskattningen för omplantering av fruktträd;

nr 303, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, om rätt till skatteavdrag för periodiskt understöd till studerande;

nr 304, av herr *Schött m. fl.*, om s. k. mellanöl;

nr 305, av herr *Stefanson m. fl.*, om undantag från allmän varuskatt för dentaltekniska alster;

nr 306, av herr *Virgin m. fl.*, om skattefrihet för sparande;

nr 307, av herr *Virgin m. fl.*, om successiv avveckling av dubbelbeskattning-

en å aktiebolag och ekonomiska föreningar;

nr 308, av herr *Virgin m. fl.*, om rätt till avdrag vid beskattningen för beräkning framtida prisstegring å maskiner och inventarier;

nr 309, av herr *Virgin m. fl.*, angående varulagervärderingen vid inkomstbeskattningen;

nr 310, av herr *Virgin m. fl.*, om rätt till avdrag vid beskattningen för avsättning till självfinansieringsfond;

nr 311, av herr *Virgin m. fl.*, angående avskrivningsreglerna för byggnad som ingår i rörelse;

nr 312, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, om förstärkande av läkemedelsindustrin;

nr 313, av herrar *Sundin* och *Wikberg*, angående lokaliserings- och näringspolitiken;

nr 314, av herr *Åkerlund*, om utredning rörande möjligheterna att stabilisera löner och priser;

nr 315, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, angående fri rättegång;

nr 316, av fru *Segerstedt Wiberg*, om översyn av brottsbalkens regler om uppigling;

nr 317, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, om indexreglering av de allmänna barnbidragen;

nr 318, av herr *Carlsson, Eric, m. fl.*, om sänkt folkpensionsålder;

nr 319, av herr *Jansson, Paul*, angående rätten till änkepension enligt lagen om allmän försäkring;

nr 320, av fru *Olsson* och herr *Carlsson, Eric*, angående studiesocialt stöd till korrespondensstuderande;

nr 321, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, om värdesäkring av livränta på grund av frivillig försäkring;

nr 322, av herr *Pettersson, Karl*, angående reseersättningen enligt sjukreseförordningen;

nr 323, av herr *Strandberg*, angående grupplivförsäkringen för värnpliktiga;

nr 324, av herrar *Sörenson* och *Helleblad*, om rätt till studiemedel för elever vid de fria kristna samfundens pastorsseminarier och vissa ledarinstitut;

nr 325, av herr *Virgin m. fl.*, om fri etableringsrätt för radio- och televisionsanläggningar;

nr 326, av herr *Åkerlund*, angående studiehjälp till elever vid realskolor;

nr 327, av herrar *Eskilsson* och *Svenningsson*, angående ersättningen vid tvångsingripande enligt naturvårdslagen;

nr 328, av herr *Jacobsson, Gösta*, och herr *Hansson, Nils*, om viss utvidgning av förbudet mot oljeutsläpp till sjöss;

nr 329, av herr *Svedberg, Lage, m. fl.*, angående rätten att besluta om jaktvårdsområde;

nr 330, av herr *Virgin m. fl.*, om åtgärder för att underlätta sanering av äldre byggnadsbestånd;

nr 331, av herr *Virgin m. fl.*, om avveckling av hyresregleringen och hyreskontrollen;

nr 332, av herr *Eskilsson m. fl.*, om utbyggnad av den resistensbiologiska forskningen;

nr 333, av herr *Eskilsson m. fl.*, om utredning rörande den regionala veterinärmedicinska hälso- och sjukvården;

nr 334, av herr *Hedström m. fl.*, angående hemkonsulenternas verksamhet;

nr 335, av herrar *Helleblad* och *Schött*, om inrättande av en tjänst som specialkonsulent för yrkesmässig växt- och blomsterodling för Kalmar län;

nr 336, av herr *Isacson m. fl.*, om inrättande av en tjänst som förste konsulent i radiobiologi vid lantbrukshögskolan, m. m.;

nr 337, av herr *Isacson m. fl.*, angående förutsättningarna för en ekonomisk landskapsvård;

nr 338, av herr *Kristiansson, Axel*, och herr *Hermansson*, angående garantimarna för lån till jordbrukets rationalisering, m. m.;

nr 339, av herr *Virgin* och herr *Pettersson, Harald*, om inrättande av en tjänst som fiskerikonsulent för Vänern;

nr 340, av herr *Bengtson m. fl.*, angående de svenska musikernas arbetsmarknadssituation;

nr 341, av herr *Hansson, Torsten*, och herr *Palm*, angående användningen av

psykologiska testmetoder inom den statliga verksamheten;

nr 342, av herr *Kristiansson, Axel*, och herr *Carlsson, Eric*, angående mättingsförfarandet inom byggnads- och anläggningsverksamheten;

nr 343, av fru *Olsson* och herr *Kristiansson, Axel*, angående fria resor för värnpliktiga, m. m.;

nr 344, av herr *Schött m. fl.*, angående nykterhetspolitikens utformning;

nr 345, av herr *Stefanson m. fl.*, angående kommunernas upphandlingsverksamhet;

nr 346, av herr *Stefanson m. fl.*, angående arbetsgivares uppgifts- och uppbördsskyldighet;

nr 347, av fru *Olsson* och herr *Olsson*,

Johan, angående ersättningen till övervakare;

nr 348, av fru *Wallentheim m. fl.*, om anslag för anställande av tillfällig personal vid giftnämnden;

nr 349, av herr *Virgin m. fl.*, om hjälp- och stödåtgärder för handikappade; samt

nr 350, av herr *Adolfsson*, angående beskattningen av sjömän.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde, varefter kammaren åtskildes kl. 10.31.

In fidem

K.-G. Lindelöw

Onsdagen den 27 januari eftermiddagen

Kammaren sammanträdde kl. 19.30; och dess förhandlingar leddes av herr andre vice talmannen.

Avlämnades till herr andre vice talmannen följande motioner, vilka nu anmäldes och lades på bordet:

nr 351, av herr *Sundin*, om handelsbojkott av sydafrikanska varor;

nr 352, av herr *Hilding*, om begränsning av antalet ledamöter i större lands-ting;

nr 353, av herr *Hilding*, angående konkursbestånd som hinder för kommunalt förtroendeuppdrag;

nr 354, av herr *Hilding m. fl.*, om sänkning av rösträttsåldern;

nr 355, av herr *Larsson, Lars*, och herr *Palm*, om inrättande av kommunala fritidsnämnder;

nr 356, av herr *Mossberger*, om rätt att avlämna valsedel i vallokal på annan ort;

nr 357, av herr *Pettersson, Georg*, och herr *Sörlin*, angående antalet riksdagens ombudsmän och deras ämbets- titlar;

nr 358, av herr *Schött m. fl.*, angående viss information för kommunala fullmäktigeledamöter;

nr 359, av herr *Schött m. fl.*, om rösträtt för utlandssvenskar;

nr 360, av herr *Svanström m. fl.*, om kontroll av taxeringsmyndigheter genom justitieombudsmannen;

nr 361, av herr *Wikberg* och fru *Olsson*, angående valbarhet till inflyttningskommuns styrelser och nämnder;

nr 362, av herr *Eskilsson m. fl.*, om användande av vissa NIB-medel för de kristna samfundens verksamhet i utvecklingsländerna;

nr 363, av herr *Isacson m. fl.*, om höjda arvoden till hemvärnsbefäl;

nr 364, av herr *Larsson, Nils Theodor*, och herr *Sundin*, om utvidgning av det internationella livsmedelsprogrammet;

nr 365, av herr *Larsson, Nils Theodor*, och herr *Sundin*, angående rekryteringen av värnpliktigt och reservanställt befäl;

nr 366, av herr *Pettersson, Harald*, om anslag till upplysningsverksamhet rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor;

nr 367, av herr *Pettersson, Harald m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Frivilliga skytteväsendet;

nr 368, av herr *Strandberg*, angående uniformer för hemvärdet;

nr 369, av herr *Virgin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige;

nr 370, av herr *Blomquist*, angående tilldelningen av tjänster vid de teologiska fakulteterna;

nr 371, av herr *Boman m. fl.*, om statsbidrag till Grännaskolan;

nr 372, av herr *Boman m. fl.*, om ökat anslag till Kungl. biblioteket;

nr 373, av herr *Dahlberg m. fl.*, angående inrättande av en professur i social-ekologi;

nr 374, av herr *Dahlberg m. fl.*, angående inrättande av en professur i praktisk pedagogik med särskild inriktning på ungdomsarbetsmetodik;

nr 375, av herr *Dahlberg m. fl.*, angående minimitiden för central ungdomsledarkurs;

nr 376, av fru *Hamrin-Thorell m. fl.*, om inrättande av en tjänst som bibliotekarie vid Kvinnohistoriskt arkiv i Göteborg;

nr 377, av herr *Hellebladh m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning

om anslag till Bidrag till Svenska diakonsällskapets sociala utbildningsverksamhet;

nr 378, av herr *Hellebladh m. fl.*, om statsbidrag till religionspedagogiska institutet i Uppsala;

nr 379, av herr *Jansson, Paul, m. fl.*, om ökade statsbidrag till studieförbundens organisationskostnader;

nr 380, av herr *Källqvist*, om ökade anslag till utställningar av svensk konst i utlandet;

nr 381, av herr *Källqvist* och fru *Hamrin-Thorell*, om inrättande av en personlig tjänst som förste intendent för intendenten C. V. Derkert-Rosenberg;

nr 382, av herr *Larsson, Nils Theodor*, om utbyggnad och effektivisering av forskningsorganisationen;

nr 383, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, angående den värderande klassificeringen av skolans undervisningsämnen;

nr 384, av herr *Lundberg*, om bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga vissa åtgärder i avvaktan på inrättande av personlig professur;

nr 385, av herr *Lidgard*, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till politiska ungdomsorganisationer;

nr 386, av herr *Lidgard*, angående statsbidragen till privatskolor;

nr 387, av herr *Nyman* och herr *Pettersson, Eric Gustaf*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till studiecirkelverksamhet;

nr 388, av herr *Nyman m. fl.*, angående anordnandet av den akademiska kursverksamheten;

nr 389, av fru *Olsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Barnfilmkommittén;

nr 390, av fru *Olsson*, om statsbidrag till Föreningen Nordens Ungdomsrepresentantskap;

nr 391, av fru *Olsson*, om statsbidrag till ytterligare två folkhögskolor;

nr 392, av fru *Olsson*, om viss kultursociologisk undersökningsverksamhet;

nr 393, av fru *Olsson* och herr *Wikberg*, om komplettering av grundutbildningen för inträde vid yrkesskolor;

nr 394, av fru *Olsson* och herr *Svanström*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till ungdomens fritidsverksamhet;

nr 395, av herr *Olsson, Johan*, och herr *Svanström*, om statsbidrag till byggnadsarbeten m. m. vid yrkesskolor;

nr 396, av herr *Schött m. fl.*, om inrättande av vissa gymnastik- och idrottslärtjänster vid universiteten;

nr 397, av herr *Stefanson*, angående statsbidragen för yrkesutbildning;

nr 398, av herr *Strandberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till Konstnärsbelöningar och Konstnärsstipendier;

nr 399, av herrar *Sundin* och *Wikberg*, angående formerna för statens stöd till biblioteksväsendet;

nr 400, av herr *Svanström* och herr *Pettersson, Harald*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Svenska diakonsällskapets sociala utbildningsverksamhet;

nr 401, av herr *Svanström m. fl.*, om inrättande av en tjänst som biträdande landsantikvarie i Kalmar län;

nr 402, av herr *Wallmark*, angående bidragsunderlaget för statliga lån till kommuner vid ny- eller tillbyggnad av permanenta skollokaler;

nr 403, av herr *Wanhainen*, om inrättande av en professur i medicinsk sociologi;

nr 404, av herr *Virgin m. fl.*, angående kursinnehållet i ämnet religionskunskap inom gymnasiet och fackskolan;

nr 405, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, om samordning av handikappvård, rehabilitering och arbetsvård;

nr 406, av herr *Alexanderson* och fru *Hamrin-Thorell*, om ökade anslag till ungdomsvårdsskolorna;

nr 407, av herr *Dahlberg m. fl.*, om höjda anslag till abortförebyggande åtgärder;

nr 408, av herr *Gustafsson, Nils-Eric, m. fl.*, om viss personalförstärkning för länsarbetsnämnderna inom norra stödområdet;

nr 409, av herr *Hilding* och fru *Segerstedt Wiberg*, angående tillämpningen

av hemortsrättsbegreppet inom mental-sjukvården;

nr 410, av herr *Holmberg m. fl.*, om inrättande av ytterligare tjänster vid polisen i Stockholm;

nr 411, av herr *Jacobsson, Per, m. fl.*, om provisoriska vårdplatser vid allmänna vårdanstalter för alkoholmissbrukare;

nr 412, av herr *Jansson, Paul*, angående den regionala fördelningen av medel från lånefonden för bostadsbyggnad;

nr 413, av herr *Karlsson, Göran*, om utvidgning av semesterhemsverksamheten;

nr 414, av herr *Karlsson, Göran*, angående utbyggnaden av vårdhem för utvecklingsstörda barn, m. m.;

nr 415, av herr *Karlsson, Göran, m. fl.*, om inrättande av ytterligare tjänster inom arbetsvården;

nr 416, av herr *Lundström m. fl.*, om ökade anslag till kriminalvården;

nr 417, av herr *Lundström m. fl.*, angående handikappades problem;

nr 418, av herr *Lundström m. fl.*, angående bostadspolitik;

nr 419, av fru *Olsson* och herr *Kristiansson, Axel*, om kurs- och rådgivningsverksamhet för föräldrar till handikappade barn;

nr 420, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, angående utformningen av en allmän hälsokontroll;

nr 421, av herr *Stefanson m. fl.*, angående riktlinjerna för den statliga lokaliseringspolitiken;

nr 422, av fröken *Stenberg m. fl.*, om åtgärder mot bristen på tandsköterskor;

nr 423, av herr *Strandberg* och fröken *Stenberg*, angående fördelningen av bostadsbyggandet mellan storstäderna och landet i övrigt;

nr 424, av herr *Sundin m. fl.*, om avslag å Kungl. Maj:ts förslag angående överflyttning av advokatfiskalsgöromålen vid hovrätterna till kammarkollegium;

nr 425, av herr *Sundin m. fl.*, om höjning av anslaget till Bidrag till folkpensioner m. m.;

nr 426, av herr *Sundin m. fl.*, angående bostadspolitik;

nr 427, av herr *Sundin m. fl.*, om statsbidrag till uppförande av industribyggnader i form av statskommunala beredskapsarbeten;

nr 428, av herr *Sundin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till anordnande av verkstäder för handikappade, m. m.;

nr 429, av herr *Sundin m. fl.*, angående den statliga lokaliseringspolitiken; nr 430, av herr *Svanström*, om anslag till tandhälsovård;

nr 431, av herrar *Sveningsson* och *Eskilsson*, angående antalet ledamöter i giftnämnden;

nr 432, av fru *Wallentheim m. fl.*, om beredande vid ungdomsvårdsskolorna av kvalificerad vård av ungdomar med alkoholskador;

nr 433, av herr *Wikberg* och herr *Olsson, Erik*, angående tilldelningen av bostadsbyggnadskvot till Jämtlands län;

nr 434, av herr *Wärnberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Rekonstruktionsbidrag till allmänna samlingslokaler;

nr 435, av herr *Alexanderson*, om utbyggnad av telekommunikationerna i skärgården;

nr 436, av herr *Hilding m. fl.*, om ändrade bestämmelser rörande licensavgiften för radio med extra högtalare;

nr 437, av herr *Karlsson, Helge, m. fl.*, om inrättande av ytterligare lotstjänst vid Karlshamns-Ronneby lotsplats, m. m.;

nr 438, av herr *Larsson, Lars, m. fl.*, angående samordning av lokal trafik;

nr 439, av herr *Lundberg*, om minskning av vissa anslag under sjätte huvudtiteln;

nr 440, av herr *Nilsson, Yngve, m. fl.*, om anslag för instrumentlandningssystem vid flygplatserna i Kristianstad, Hultsfred och Skellefteå;

nr 441, av herr *Schött m. fl.*, om en gemensam storflygplats i Öresundsregionen;

nr 442, av herr *Schött m. fl.*, om avslag för restaurering av Kalmar slott;

nr 443, av herr *Strandberg* och fröken *Stenberg*, om byggande av ytterligare isbrytare;

nr 444, av herrar *Strandberg* och *Sveningsson*, om avskaffande av bilradiolicensen;

nr 445, av herr *Sundin*, om förstärkning av isbrytarverksamheten;

nr 446, av herr *Sundin*, angående anslagen till ljudradions och televisionens allmänna programverksamhet;

nr 447, av herr *Sundin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till vägväsendet;

nr 448, av herr *Sveningsson*, om en månadslång försöksperiod med intensifierad trafikövervakning;

nr 449, av herr *Sveningsson*, om den framtida finansieringen av vägväsendet, m. m.;

nr 450, av herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till tele- och rundradioanläggningar;

nr 451, av herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Ersättning till statens järnvägar för drift av icke lönsamma järnvägslinjer;

nr 452, av herr *Svensson, Rikard, m. fl.*, om vissa säkerhetsanstalter för sjöfarten i södra Östersjön;

nr 453, av herr *Dahlberg m. fl.*, om vidgade direktiv för konsumentupplysningsutredningen;

nr 454, av herr *Holmberg m. fl.*, om försäljning till allmänheten av aktier i statliga företag;

nr 455, av herr *Holmberg m. fl.*, om försäljning till allmänheten av statens aktier i LKAB;

nr 456, av herr *Lager*, om uppförande av ett statligt järn- och stålverk i Melansverige;

nr 457, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, om rationalisering och effektivisering av statsförvaltningen;

nr 458, av herr *Schött* och fröken *Stenberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande;

nr 459, av herrar *Stefanson* och *Hil-*

ding, om en parlamentarisk översyn av statsutgifterna;

nr 460, av herrar *Stefanson* och *Hilding*, angående ombildningen av aktiebolaget Atomenergis byggnadsavdelning;

nr 461, av herr *Strandberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader;

nr 462, av herr *Sundin* och fru *Hamrin-Thorell*, angående tillgodoräknande i lönehänseende av lärartjänst i utvecklingsländerna;

nr 463, av herr *Sundin m. fl.*, angående kapitalförsörjningen inom lastbilstrafikbranschen;

nr 464, av herr *Åkerlund*, angående utbyggnaden av Marvikens atomkraftstation;

nr 465, av herr *Arvidson m. fl.*, angående beskattningen av skytteorganisationer;

nr 466, av herr *Hilding* och herr *Jacobsson, Per*, om skattelättnader för bostadssparande;

nr 467, av herr *Hilding* och fru *Segerstedt Wiberg*, om rätt till avdrag vid beskattningen för periodiskt understöd till studerande;

nr 468, av herr *Holmberg m. fl.*, angående rättsskyddet i skatteärenden;

nr 469, av herr *Jacobsson, Gösta*, och herr *Risberg*, om avskaffande av skatten på teknisk sprit;

nr 470, av herr *Jacobsson, Gösta*, och herr *Risberg*, angående beskattningen av traktamentsersättning;

nr 471, av fru *Olsson*, angående hundskatten;

nr 472, av fru *Olsson* och herr *Svanström*, angående skatteavdraget för bilresor till arbetsplatsen;

nr 473, av herr *Peterson, Eric Gustaf*, och herr *Åkesson*, om lättnader i beskattningen för personer med nedsatt skatteförmåga;

nr 474, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, om premiering av sparande på särskilt sparkonto;

nr 475, av herr *Pettersson, Harald,*

m. fl., om avdrag vid beskattningen för iståndsättande av ekonomibyggnad å jordbruksfastighet;

nr 476, av herr *Pettersson, Harald, m. fl.*, om rätt till avdrag vid beskattningen för värdeminskning å anordningar för vatten- och luftvård;

nr 477, av herrar *Risberg* och *Strandberg*, om rätt till avdrag vid beskattningen för kostnader för deklaration;

nr 478, av herr *Schött*, om åtgärder för att underlätta självdeklaration;

nr 479, av herr *Schött m. fl.*, om ändring av reglerna för beskattning av realisationsvinst vid försäljning av egna hem;

nr 480, av herr *Stefanson m. fl.*, om rätt för rörelseidkare till skattefri avsättning till riskkonto;

nr 481, av herr *Stefanson m. fl.*, angående avskrivningen å industribyggnader i vissa fall;

nr 482, av herr *Sundin*, angående användandet av indirekt beskattning i konjunkturpolitiskt syfte;

nr 483, av herrar *Sundin* och *Lundström*, om höjning av förvärvsavgiften vid beskattningen;

nr 484, av herr *Sveningsson*, om begränsning av undantagen från den allmänna varubeskattningen;

nr 485, av herr *Wikberg* och herr *Olsson, Johan*, om en utjämning av bensin- och oljepriserna i landet;

nr 486, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, om markförvärvs- och tomträttsfonder;

nr 487, av herr *Eskilsson m. fl.*, om pension åt fil. lic. Al Vanner;

nr 488, av herr *Nyman* och herr *Jacobsson, Per*, angående inkomsten från riksbanksfonden;

nr 489, av herr *Näsström m. fl.*, om arbetsrum för riksdagens ledamöter och statsbidrag till partiernas kostnader för partikanslier;

nr 490, av herr *Pettersson, Harald*, angående inkomsten från riksbanksfonden;

nr 491, av herr *Sundin m. fl.*, angående den enskilda handelns kreditförsörjning;

nr 492, av herr *Sundin m. fl.*, om lokaliseringspolitiska åtgärder i östra Götaland;

nr 493, av herr *Sundin m. fl.*, angående de mindre och medelstora företagens finansieringsproblem;

nr 494, av herr *Sundin m. fl.*, om vissa lokaliseringspolitiska åtgärder i det norrländska inlandets glesbygder;

nr 495, av herrar *Wallmark* och *Stefanson*, om studieresor för riksdagens ledamöter och tjänstemän;

nr 496, av herr *Åkerlund*, om skyldighet för riksbanksfullmäktige att avge yttrande över nationalbudgeten;

nr 497, av herr *Enarsson*, om skydd för dödsbodelägares m. fl. medel;

nr 498, av herr *Ernulf m. fl.*, om över syn av inrikesflygets säkerhetsbestämmelser;

nr 499, av herr *Hilding m. fl.*, om upphävande av 3 § lagen om förbud i vissa fall mot rundradiosändning på öppna havet m. m.;

nr 500, av herr *Jacobsson, Gösta*, angående kompetensfördelningen mellan administrativa domstolar och förvaltningsmyndigheter;

nr 501, av herr *Jacobsson, Per*, och herr *Boman*, om rätt till beriktigande av uppgift i massmedia;

nr 502, av herr *Nilsson, Ferdinand*, om över syn av försäkringslagstiftningen;

nr 503, av fru *Olsson* och herr *Svanström*, angående straffpåföljden vid vårdslös deklaration;

nr 504, av herr *Wikberg*, angående vissa underrättelser enligt försäkringsavtalslagen;

nr 505, av herr *Ernulf m. fl.*, angående reklamfinansierad television m. m.;

nr 506, av fru *Hultell* och herr *Geijer, Lennart*, om bibehållen rätt till tilläggs-sjukpenning vid förvärvsarbete i begränsad omfattning;

nr 507, av herr *Jacobsson, Per*, angående rätten till återlån från allmänna pensionsfonden;

nr 508, av herr *Jacobsson, Per, m. fl.*, om rätt till förtidspension för äldre fränskilda kvinnor;

nr 509, av herr *Jansson, Paul, m. fl.*, om förenklat förfarande vid utgivande av ersättning för läkarvård och tandläkarvård;

nr 510, av herr *Karlsson, Göran*, och herr *Wanhainen*, om juridiska garantier för utfästelser enligt lagen om allmän försäkring;

nr 511, av herr *Karlsson, Helge, m. fl.*, om översyn av reglerna rörande folkpension till vissa änkor;

nr 512, av herr *Kristiansson, Axel*, och herr *Carlsson, Eric*, angående deltids- och korttidsanställdas samt lågavlönades ställning inom den allmänna försäkringen;

nr 513, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, angående tillvaratagande av den enskildes rätt vid försäkringsdomstolen;

nr 514, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, om höjning av studiebidraget enligt studiemedelsförordningen, m. m.;

nr 515, av herr *Lundström, m. fl.*, om höjning av invaliditetstillägget m. m. enligt lagen om allmän försäkring;

nr 516, av herr *Mattsson, m. fl.*, angående förvaltningen av den allmänna pensionsfonden, m. m.;

nr 517, av herr *Nilsson, Hjalmar, m. fl.*, angående kommunernas kostnader för reservanordningar för kommunalteknisk verksamhet;

nr 518, av herr *Nilsson, Yngve, m. fl.*, angående förarskydd på traktor;

nr 519, av fru *Olsson* och herr *Wikberg*, om frivillig tilläggssjukpenning för hemarbetande kvinnor m. fl. vid barnsbörd;

nr 520, av fru *Olsson* och herr *Olsson, Johan*, om resebidrag till inackorderad elev vid resa till hemorten;

nr 521, av fru *Olsson*, om rätt till ersättning från den allmänna försäkringen för kostnad för glasögon;

nr 522, av herr *Olsson, Johan*, och fru *Olsson*, angående beräkningen av resetillägg enligt studiehjälpsreglementet;

nr 523, av herr *Petersson, Bertil, m. fl.*, om tilläggssjukpenning till studerande vid barnsbörd;

nr 524, av herr *Peterson, Eric Gustaf, m. fl.*, angående de inkomstprövade förmånerna inom folkpensioneringen;

nr 525, av herr *Pettersson, Harald*, och herr *Larsson, Thorsten*, om höjd daglön till värnpliktiga;

nr 526, av herrar *Skårman* och *Ernulf*, angående kompensationen vid uppskov med ålderspension inom den allmänna försäkringen, m. m.;

nr 527, av herr *Stefanson, m. fl.*, om dispens från lagen om arbetsförmedling för skrivbyråernas serviceverksamhet;

nr 528, av herr *Sundin, m. fl.*, om höjning av invaliditetstillägget m. m. enligt lagen om allmän försäkring;

nr 529, av herr *Sundin, m. fl.*, angående rätt till återlån för mindre och medelstora företag från allmänna pensionsfonden, m. m.;

nr 530, av herr *Svanström* och herr *Kristiansson, Axel*, angående beräkning av semester i vissa fall;

nr 531, av herr *Wikberg* och herr *Petersson, Harald*, angående de inkomstprövade förmånerna inom folkpensioneringen;

nr 532, av herrar *Åkerlund* och *Lundberg*, angående återlån från allmänna pensionsfonden;

nr 533, av herrar *Åkerlund* och *Lundberg*, om begränsning av de årliga avgifterna till allmänna pensionsfonden, m. m.;

nr 534, av herrar *Adolfsson* och *Lager*, angående marklagstiftningen;

nr 535, av herr *Hilding, m. fl.*, angående vattenvårdens organisation;

nr 536, av herr *Jacobsson, Gösta*, och herr *Sveningsson*, om företräde till bearbetning av stenkolsfyndigheter m. m.;

nr 537, av herr *Kaijser, m. fl.*, om samordning av lagstiftningsarbetet inför högertrafikreformen;

nr 538, av herr *Schött*, om åtgärder för självrening av vattendrag;

nr 539, av fru *Segerstedt Wiberg*, om registrering av båtar;

nr 540, av herr *Strandberg, m. fl.*, angående fridlysning av större rovdjur;

nr 541, av herr *Sundin*, angående köp av skog på rot;

nr 542, av herrar *Alexanderson* och *Wallmark*, om anslag för upprättande av generalplan och byggnadsplan i vissa lantmåteridistrikt;

nr 543, av herr *Hedström m. fl.*, om fortsatt decentraliserad trädgårdsutbildning i Norrland;

nr 544, av herr *Hermansson m. fl.*, om statlig kreditgaranti för lån till uppförande av lagerhus m. m. för jordbruks- och trädgårdsändamål;

nr 545, av herr *Hermansson m. fl.*, om undervisning i skoglig driftsekonomi, m. m.;

nr 546, av herr *Isacson* och herr *Kristiansson, Axel*, om inrättande av vissa ytterligare tjänster vid lantmäteriet;

nr 547, av herr *Jacobsson, Per, m. fl.*, angående beräkningen av skördevärdena för fodersäd i de fyra nordligaste länen;

nr 548, av herrar *Kaijser* och *Tågmark*, om statsbidrag till skogsskolan i Gammelkroppa;

nr 549, av herr *Kristiansson, Axel*, och fru *Olsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till bokföringsverksamheten inom jordbruket;

nr 550, av herr *Larsson, Lars, m. fl.*, angående anslag till forskning och försöksverksamhet inom jordbruket;

nr 551, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, angående garantien för driftslån till jordbrukare;

nr 552, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, om statlig kreditgaranti till arrendator;

nr 553, av herr *Mattsson m. fl.*, angående möjligheterna för inlandssågverken i Norrbotten och Västerbotten att köpa virke från domänverket;

nr 554, av herr *Nilsson, Ferdinand*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Veterinärstaten: Omkostnader;

nr 555, av herr *Nilsson, Ferdinand*, och herr *Elofsson*, angående skördeska-deskyddet;

nr 556, av herr *Nilsson, Ferdinand, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till jordbrukets rationalisering, m. m.;

nr 557, av herr *Nilsson, Yngve*, och herr *Sveningsson*, om rådgivning i byggnadsfrågor inom jordbruket;

nr 558, av herr *Nilsson, Yngve, m. fl.*, angående kreditgarantier för fårfarmare;

nr 559, av herr *Nyman m. fl.*, om undersökning av förutsättningarna för ett giftfritt jordbruk;

nr 560, av fru *Olsson* och herr *Kristiansson, Axel*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lantbruksnämnderna: Avlöningar;

nr 561, av herr *Peterson, Eric Gustaf, m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Trädgårdsskolan i Norrköping: Utrustning;

nr 562, av herr *Pettersson, Gunnar, m. fl.*, angående rätten till statsbidrag för inre rationalisering inom jordbruket;

nr 563, av fröken *Stenberg*, om zoologiska och botaniska undersökningar av Torne, Kalix och Pite älvar;

nr 564, av herr *Sundin*, om överförande av kronoskog till allmänning;

nr 565, av herr *Svanström*, om vissa åtgärder för bekämpande av salmonella;

nr 566, av herr *Svanström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till naturvårdsupplysning, m. m.;

nr 567, av herr *Sveningsson*, angående dispositionen av domänverkets markfond, m. m.;

nr 568, av herr *Sveningsson*, angående utbildningen i mjölkning;

nr 569, av herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Jordfonden;

nr 570, av herr *Sveningsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till produktionsfrämjande åtgärder i Norrland m. m.;

nr 571, av herr *Tågmark m. fl.*, angående beräkningen av ersättning vid skördeskada;

nr 572, av herr *Tågmark m. fl.*, i an-

ledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Fiskeriintendenten m. m.: Avlöningar;

nr 573, av herr *Alexanderson*, om undsättningskår för hjälpinsatser vid naturkatastrofer;

nr 574, av herr *Alexanderson* och fru *Hamrin-Thorell*, om statligt stöd till vård i enskilt hem av kriminell och asocial ungdom;

nr 575, av herr *Boman m. fl.*, angående låginkomstgruppernas problem;

nr 576, av herr *Hedlund m. fl.*, om viss försöksverksamhet i nykterhets- och brottsförebyggande syfte;

nr 577, av fru *Hultell*, om åtgärder för att hindra barnmisshandel;

nr 578, av herr *Jansson, Paul, m. fl.*, angående yrkesintensiteten hos vissa grupper av kvinnor;

nr 579, av herrar *Lager* och *Adolfs-son*, om samordnande åtgärder mot krisförhållandena inom hälso- och sjukvården;

nr 580, av herr *Larsson, Nils Theodor*, angående utbyggnaden av Södertälje kanal, m. m.;

nr 581, av herr *Larsson, Thorsten*, om meritvärderingen av ungdomsledarskap vid inträde till utbildningsanstalter;

nr 582, av herr *Larsson, Thorsten, m. fl.*, om forskning rörande ungdomens situation i dagens samhälle;

nr 583, av herr *Lundström m. fl.*, om inrättande av ett ekonomiskt-socialt råd;

nr 584, av herr *Nilsson, Ferdinand*, om utredning rörande uthyrning av maskiner och redskap;

nr 586, av fru *Olsson* och herr *Olsson, Johan*, angående familjevård av missanpassad ungdom m. fl.;

nr 587, av fru *Olsson* och herr *Ols-*litiskt handlingsprogram;

nr 586, av fru *Olsson* och herr *Ols-son, Johan*, om ersättning av statsmedel för skada som vållats av barn och ungdom i familjevård;

nr 588, av herr *Olsson, Johan*, och herr *Mattsson*, om utbildning och fortbildning av företagare;

nr 589, av herr *Olsson, Johan*, och herr *Hilding*, angående bostadsbebyggelsen på landsbygden;

nr 590, av herr *Schött*, om inrättande av en särskild sjöpolisorganisation;

nr 591, av herr *Schött m. fl.*, angående glesbygdernas kommunikationsproblem;

nr 592, av herr *Schött m. fl.*, angående samhällets stöd åt idrotten;

nr 593, av herr *Sundin m. fl.*, om bättre skydd för medborgarnas politiska integritet;

nr 594, av herr *Sundin m. fl.*, om åtgärder mot yrkesskador och yrkessjukdomar;

nr 595, av herr *Sveningsson*, om åtgärder för att öka åldringarnas trygghet till liv och egendom;

nr 596, av fru *Wallenheim m. fl.*, angående ogifta ungdomars bostadsförhållanden;

nr 597, av herrar *Wikberg* och *Svanström*, om ersättning till trafikant vid skada orsakad av älg eller rådjur;

nr 598, av herr *Åkerlund*, angående statens järnvägars rabattresor för pensionärer;

nr 599, av herr *Åkerlund*, angående ifrågasatt reglering av Vindelälven;

nr 600, av herrar *Åkesson* och *Skårman*, om utredning rörande en rationell användning av avfallsämnen;

nr 601, av herr *Alexanderson m. fl.*, angående statstjänstemans oavsättlighet m. m.;

nr 602, av fru *Hamrin-Thorell*, om viss översyn av läroplanen för grundskolan;

nr 603, av fru *Segerstedt Wiberg*, angående nordiskt forskningsarbete;

nr 604, av herr *Svanström*, om kvot-tilldelningen för bostadsbyggande i Kalmar län, m. m.;

nr 605, av herrar *Wallmark* och *Risberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Omskolning m. m.;

nr 606, av herr *Lundström m. fl.*, om en gemensam storflygplats i Öresundsregionen;

nr 607, av herr *Sundin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om Bidrag till vatten- och avloppsanläggningar;

nr 608, av herr *Olsson, Johan*, och herr *Svanström*, om åtgärder för att underlätta självdeklaration m. m.;

nr 609, av herr *Alexanderson*, om ökad rättssäkerhet vid bestämmande av ersättning till följd av övergången till högertrafik;

nr 610, av herrar *Adolfsson* och *La-*

ger, angående ersättningen till folkpensionärer för sjukhusvård, m. m.; samt

nr 611, av herr *Andersson, Birger*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 7, med förslag till lag om behörighet att utöva veterinäryrket m. m.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 20.27.

In fidem

K.-G. Lindelöw